

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dilluns 4 de Juny de 1900

Núm. 3.582

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloré, carrer Junquera, 6.
No's retornen los originals encara que no's publicquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

Secció doctrinal

¿Qué fan?

A jutjar pel silenci que guardan los diaris madrilenys, deduhím que deuen haver acabat la infamant metralla del dipòsit de la llengua del Quixot ab que 'ns atacaren fà poch, mentres una forsa com anárquica ens subjectava 'ls brassos per impedirnos la defensa tan justa com legal es la causa per que lluytém y que ars, al arbitre d'un home impotent y inepte per governar, gayrebé se l'ha tret de la legalitat pera aixis poderne fer d'ella víctima la inmoralitat.

¿Y que fan entretant los arregladors d'Espanya d'perro chico el exemplar?... Se provisionan tal vegada pera quan nos deixin, si així 'ls plau, en llibertat de poguer tornar à sembrar la sana doctrina de nostre programa, renyen élls ab ellis, à falta d' altre enemic, disputantse un lloc grós o petit en la nòmina del Estat; desvetllant son enginy, per ordre dels que à falta d' altres ocupan lo poder, pera posar cismas entre 'ls elements de la Unió Nacional, que si bé no segueix tan bon camí com fora de desitjar, no deixa de ser un estorb als plans desgavellats d'en Villaverde y companyia, que enganyant al país pregonant regeneració lograren escalar un puesto que no mereixien, pera, per tot fruyt, escarnir desde allí la part moral del programa regenerador y regar ab sanch honrada los carrers de Barcelona, Valencia y altres regions que bategan per llurarse del malehit jou centralista.

Això fan ara los paperots madrilenys, fàbricas d'infamias contra tot qui intenti arrenclarloshi la menjadora del pressupost.

JOFEGEN.

Una mica d' historia

La unió d'Aragó y Catalunya va ésser franca y lleial per abduas parts.

Aragó may desconfiá de nostra Patria y Catalunya tampoch pensá ni un moment en absovir ni dominar la terra germana que confiá en sa noblesa.

Molt al contrari, pera atreures als aragonesos Berenguer IV cambià le nom de son fill Ramón per lo d'Alfons, en memoria del seu plorat rey Alfons lo Battidor, segunt l'ordre dels monarcas de la casa aragonesa. Així los comtes-reys obtingueren la confiança d'Aragó com la tenian de Catalunya, ja que tots foren ben catalans per temperament y per rassa.

Una dinastía ab tals condicions d' igualtat y governant à dos pobles coratjos, forzosament tenia de ser gloria.

Morí Berenguer y al cap de poch temps lo seu fill Alfons, anomenat lo Cast, primer de nostra patria, senyor d'Aragó, comensá son regnat en època ben envejable; los alarbs estaven dominats per complert, lo seu poble gran y poderós oonpava un lloc d'honor entre les nacionalitats de més prestigi y en son interior veia aixecarse magestuosament los cenobios de Poblet y Santas Creus, monuments de la cultura y de las arts catalanès, que lo seu pare fundá junt ab sos nobles, y que servirien de casal y de tomba per sa nissaga, d'igual manera que lo monestir de Ripoll ho fou de sos passats.

Lo monarca castellà havent lograt unir sa filla Sancha ab lo rey Alfons (any 1174) procurá intervenir en los assumptos d'Aragó, més prompte s'adonnanen de lo pochs convenientes que eran sos consells.

Lo nostre poble, com per instant, havia considerat sempre perillosa la influencia castellana, absorvidora y falsa, contrepresa en tot al franch esperit català, y junt ab son rey desconfiá de Castella.

Mentre seguí en aquest proposit la nostre Patria avantsá sempre, sols comensá à perdre sa grandesa lo dia que coneugué las malas arts de sa política.

Aquesta política castellana, es la única causa de totas las desgracias de Catalunya.

J. C. y A.

CRÒNICA

Lo dia d'ahir seguí plujós com l'anterior.

Per la tarde parà l'ruixat lo que durant lo matí ens enviaren los núvols. Aquets continuaren cobrint lo cel y amenassant pluja.

En lo premiat drama del inmortal Frederich Soler (Pitarra) titolat «Batalla de Reynas», se despedíahir nit de nostre públich la companyia dramàtica que actuava al Teatro Fortuny.

La interpretació que capigué à la esmentada obra y al juguet cómich del senyor Millà, «Lo Ninot de molles», fou bastant ajustada.

Molt animadas se vegeren ahir nit las societats recreatives d'aquesta ciutat, hont s'hi celebraren lluïtis balls y funcions teatrals.

Ja passa de ratlla lo que succeixen en alguns carrers apena una petita pluja afavoreix ab son preciós líquit nostra ciutat, puig no solzament los fà intranzitables lo franch que s'hi acumula, sinó que per descuy de la policia, s'abusa en extrém en las parades de carros quinas se fan, no al mitj del carrer com deuria ser, sinó à sobre la acera obligant aixis al tranzeunt à passar pel mitj dels xolls.

«S'hi posará remey, senyor Alcalde?

Dissapte al matí fou rebuda per la Reina la Comissió del Foment del Travall Nacional de Barcelona, composta dels senyors Bosch, Costa y Llorens.

Dits senyors estaven à Madrid esperant ocasió pera oferir sos respects à la Reina, la qual, sabedora d'això, s'apressurà à senyalarloshi dia pera la recepció, ab objecte d'evitarloshi las molestias que pogués produhirloshi lo tenir llach temps desatesos sos negocis.

La Reina dispensá als comissionats una benèvola acullida, los quals se mostraren molt agradablement impresionats per la deferència de que eran objecte.

La augusta dama los hi preguntà ab molt interès sobre certs detalls, demostrant ab això lo coneixement que té d'aquesta regió, així com sobre la situació econòmica de Catalunya.

Los representants del Foment contestaren à las preguntas de la Reina, la qual prometé interesarse prop del actual Govern ó de qualsevol altre que'l relevi, en favor dels interessos de Catalunya y de tot quant pugui tendir à son foment y beneestar.

La entrevista ha durat mitja hora y 'ls catalans se mostraren al sortir molt reconeguts per les bondats de la regia dama.

Al sortir los comissionats del Foment comunicaren à Barcelona impresions molt satisfactorias sobre'l resultat de son viatge.

«El Correo» censura lo desequilibri en que viu la societat madrilenya y la extraordinaria afició de nostre poble al bárbar espectacle dels toros.

Sense comentaris.

Se censura lo decret de Gasset enviant obrers à la Exposició de París, per quedar excloses 24 províncies.

Los pronòstichs del temps pera la present quinzena son los següents:

«Una continuació del cambi atmosfèrich iniciat à últims de la quinzena anterior serán les primers dies de Juny, fins lo 5, que formarà, lo periodo plujós mes important de la quinzena en nostra Peninsula.

Lo centre principal de depressió estarà en lo Mediterrani lo dimars 5, y al mateix temps apareixerà altre per l'Est. Continuarà lo régime plujós y tormentós, bastant general.

Millorarà la situació meteorològica lo dimecres 6, perque la depressió que quedará en lo Mediterrani s'allunyarà envers l'Est, y no produuirà mes que alguna pluja, en las regions veïnes de dit mar, ab vents de entre NE. y SE.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Flas. 1
a provincias trimestre.	Flas. 3'50
Estranger y Ultramar.	Flas. 5
Anticels, a preus convencionals.	

Altre depressió se presentarà per lo Sudoest de la Península lo dijous 7, pero no podrà prosperar, per lo que a lo mes no ocasionerà sino alguna pluja ó tormenta de curt raig en aquella regió.

Del 10 al 11 arribarà al SO. d'Irlanda una invasió oceànica, qual influència se sentirà à Espanya entre l'11 y l'13, desde las regions septentrionals al centre.

Del 13 al 14 seguirà, desembolicantse dita invasió oceànica per lo mar del Nord y la Europa central, y al mateix temps se formarà un nucleo de baixas presions en lo Mediterrani.

Baixarà la temperatura del 13 al 15 en lo centre d'Espanya, qual descens, encara que no tan pronunciat, se deixarà sentir en nostra Península, particularment en lo Nort, Nordest y Est, en cals regions especialment se registrarán algunes plujas y tormentas ab vents del primer quart quadrantis.

Nos comunican de Vilaseca que l' dimecres últim ocorregué un sensible accident el interior d' una mina d'aquella població.

Un dels obrers ocupats als travalls de dita mina tingué la desgracia de que li esplotés à la mà un cartucho de dinamita, haventhi necessitat, à consecuciona d'això, de tallarli tres dits.

Demà sortirà de Tarragona pera Alió y Puigpelat una comissió del Ajuntament de la veïna ciutat.

Lo viatje se relaciona ab la cuestió d'aygas, devant celebrarse en la segona de ditas poblacions una reunió ab los principals propietaris d'aygas d'aquell terme municipal.

S. E. I. lo senyor Arquebisbe ha acordat frenovar la visita pastoral, comensant, ab lo favor de Deu, després de la vuytada de Corpus, donantse avis als capellans ab la convenient anticipació del dia de sa sortida. Visitarà las parroquias de Cambrils, Mont-roig, Arbóset (ajuda), Vilanova d'Escornalbou, Montbrió del Camp, Vinyols, Riudoms, Borjas, Alforja, Vilaplana, Aleixar y Maspallos.

Llegim en un periódich francés:

«Lo conflicte entre la policia y 'ls huelguistas de San Louis en los Estats Units s'agrava cada dia. Ahir, los agents de policia feren foc contra la multitud, havent quedat morts tres huelguistas y ferits vuit, així com una dona que passava per aquells llocs.

Los huelguistas han fet volar ab dinamita los rails dels tranvías y ses violències han provocat las riguroses providencias preses contra ells. Terribles explosions han trastornat barris enters, trencant mils de cristals y fet saltar de son llit espantades à moltes persones.

Lo chefe de policia ha demanat al sheriff un retors de mil homes y solicitat lo socorro de las milícias.

La huelga, que fa moltes setmanes que dura ha costat à la ciutat 18 milions de dollars».

Durant lo transcurs del mes de Maig han passat per la veïna ciutat 98 soldats repatriats.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Franciso.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc.

Demà à las 7 de la tarda se comensarà la novena del gloriós S. Antoni de Padua predicant tots los días lo Rvt. P. Andreu Bolart, definidor de la religió franciscana, acabantse ab lo cant dels goigs.

Segueix tots los días à les 6 del matí le mes del S. Cort de Jesús devant la Missa.

Sant de demà.—Sant Bonifaci.

Imp. C. Ferrando, Plaça de la Constitució.

Banda "LA PALMA"

Aquesta Banda s'ofereix al públic en general per tota classe de serveys concerents a la mateixa.

—Preus econòmics.

Pels detalls y contracta a la conserjeria de la mateixa Societat, Galenes, 8.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciències

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny donarà principi un curset preparatori per a l'examen d'ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l'estiu continuaran obertes las classes de Pàrvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de 5 a 9 y de 12 a 1.

Lo dia 15 del pròxim Setembre s'obrirà la matrícula per las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnàsia, solfeig y música vocal é instrumental; totes a càrrec de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

le Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y el tracte ab los pensionistas es de família,

procurant-hi una alimentació abundant y nutritiva.

S'admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

MODISTA DE SOMBREROS

S'ofereix a domicili pera tota classe d'arreglos y confecció dels mateixos.—Arrabal de Santa Anna, número 26, pis tercer.

Emissió de títols de Dèuta Amortisable al 5%.

Suscripció que tindrà lloc en lo Banc d'Espanya lo dia 4 de Jany pròxim, desde las 9 del matí a les 7 de la tarda.

Donaran datos sobre la mateixa, y s'encarregarán de das peticions de suscripció los Corredors de Comers d'aquesta plassa D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó, D. Joan Vallés Vallduví, D. Francisco Prius y D. Calixto Martí.

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Miurons.—Una pesseta, 1 tom.

Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elias.—Dues pessetas, lo tom.

Se venen en la Imprenta d'aquest diari.

Traslado

Joen Magrñá, Metje Cirurjía ha trasladat-són despatx el carrer de Sant Salvador núm. 1, cantonada al Arrabal alt de Jesús, entrusselo, ahont ofereix sos serveys professionals.

Horas de consulta de 12 a 2.

J. MERCADÉ REIG

Participa a sos clients, y al públic en general haver trasladat sa botiga de basté y articles de viatge al carrer de S. Joan, núm. 9.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PER A US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriegó»

Vista la bona acollida que ha merescut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma català, tota vegada que s'vegà agotada en un breu espai de temps, la Redacció de «El Labriegó» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellà, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.ª major de 480 pàginas y s'ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

Dirigir-se a son representant en aquesta D. MATÍAS ESTEVE, (kiosco), passeig Mata.

Farmacia Serra

MIRACULOSOS • CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS
Y ROOB ANTISIFILITICH

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 435.
Barcelona

No pochs envejosos sufreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públic de totes nacions los Remeyos Costanzi, que han curat mils de malats de **venéreo** y **sifilis** encara sent sos mals crònichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d' efecte tan maravellós per la **estreñiment uretral**, que en 20 ó 30 días estan totalment curats, evitant ademés las perilloses **candellíllas**. En dos ó tres dies serà radicalment curada la **purgació** recent y en cinch ó sis dies la **crònica** ygota militar. Inmillorable pera las **úlceras** y **fluix blanch** de las **dones**, **arenillas** y **catarros** de la **pejiga**, **escozores uretrales**, **calculs**, **retencions d' orina** y **demés infeccions genito urinaries** y especialment la **sifilis** encarque sia hereditaria. Per la curació de la **sifilis**, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara conegeuts, perque es l' únic que no conté **Ioduro de Potasio** ni cap **sustancia Mercurial**. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarestar los efectes de tals sustancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventaja de poderse usar ab profit en qualsevol mes del any. Als incrèdols se us hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exceusiu ab l' inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.— Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar injeccions, pesseta 4. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Pera províncies afegir pessetas 1'00. Dits medicaments estan de venta en totes las Farmaciacs A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa. Plassa de Prim, 1.

EMPRESTIT

JOAQUÍM SOCIATS s'encarrega, de franch, de suscriure al emprèstit Amortisable 5 OIÓ y convertir las Obligacions d' Aduanas y del Tresor; donant quants informes se solicitin sobre las mentadas operacions.

Carrer Santa Anna, 26, baixos

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS • LAUSANNE**DIPOSIT EXCLUSIU A REUS**

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFÀ

Tubo pera 2 à 3 vacunes	Ptas. 1'25
Tubo pera 8 à 10 vacunes	1'50
Tubo pera 20 à 25 vacunes	3'00
Estutz ab 5 tubos pera 2 à 3 vacunes	4'00

Placas pera 3 à 4 vacunes	Ptas. 1'50
Placas pera 6 à 8 vacunes	3'00
Pots pera 25 vacunes	8'00
Pots pera 50 vacunes	15'00

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni el reclam de falsos remits y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab la incontrastable eloquencia assentan las reputacions; per això aquesta casa s'engol'eix d'haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entusiasta. Son molts los que han acudit a consultarme creguts d'estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s'han convenst de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatis d'aquesta comarca respecte al meu establecimiento «La Creu Roja» y ls set ans de pràctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida l'públic.

Braguers de tota classe lo més práctich y modern pera la curació de les hernias

Especialitat en braguerets de cau'chuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omoplàticxs pera evitar lo carregament d'espallás.

Faixas hipogàstricas pera corregir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM.-REUS

OJO ≈ AGRICULTORS ≈ OJO

Si voleu conservar vostra Vinya, Olivera, Taronjer, Limoner y arbres fruyters, proben lo polvo SUBLIMIOR que á donat molt bons resultats a França, segons marca registrada que posseeix son inventor y fabrant, Mr. Claria de Toulouse, contra las malaltias Mildiu, Blach Rot, Oidium, Codrilis, Antraenosa, Ayrals, Polgons diversos Altiss, Líquens y Musgos, sense necessitat de sofre ni sulfat.

Dirigir-se a son representant en aquesta D. MATÍAS ESTEVE, (kiosco), passeig Mata.

de continuades curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que l'

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

La que paga més contribució de la provincia.

TOS